

Porozumienie
dla Bezpieczeństwa
w Budownictwie

STANDARD BHP

2.1

PRACE NA WYSOKOŚCI – WYMAGANIA OGÓLNE

Standard ten zawiera minimum wymagań, jakie należy spełnić dla zapewnienia bezpieczeństwa podczas prac na wysokości.

UWAGA

Roboty prowadzone na wysokości ze względu na zagrożenie upadkiem są zaliczane do szczególnie niebezpiecznych. Upadek pracownika nawet z niedużej wysokości może zakończyć się śmiercią lub trwałym kalectwem. Niniejszy standard pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa podczas tego rodzaju prac.

W przypadku pytań lub wątpliwości skontaktuj się z najbliższym specjalistą BHP.

Standard ten:

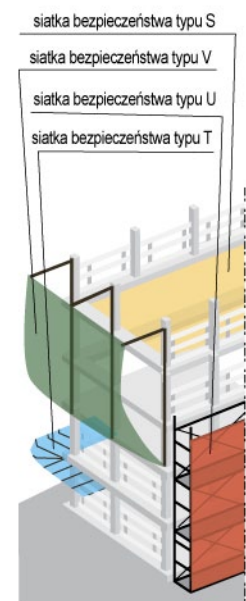
- zawiera wymagania wynikające z prawa i norm polskich oraz wewnętrznych uregulowań Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- jest obligatoryjny dla wszystkich jednostek Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- pomaga zapewnić bezpieczne i skuteczne praktyki podczas prac.

A. WSTĘP

1. Prace na wysokości to wszelkie roboty wykonywane na wysokości co najmniej 1 m nad poziomem podłogi lub ziemi.
2. Pracą na wysokości nie jest praca wykonywana niezależnie od wysokości, jeżeli stanowisko pracy jest osłonięte ze wszystkich stron do wysokości co najmniej 1,5 m pełnymi ścianami, ścianami z oknami oszklonymi lub gdy stanowisko takie jest wyposażone w inne stałe konstrukcje lub urządzenia chroniące pracownika przed upadkiem z wysokości.

B. DZIAŁANIA PRZED ROZPOCZĘCIEM ROBÓT

1. Podstawą do podjęcia pracy na wysokości jest opracowanie Instrukcji Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR) dla konkretnego zadania.
2. IBWR należy opracować, korzystając z Planu Bezpieczeństwa, Ochrony Zdrowia (Plan BiOZ) oraz projektu wykonawczego dla konkretnego rodzaju robót.
3. Dokumentem dopuszczającym do wykonywania pracy na wysokości powyżej 5 m jest zezwolenie „Protokół zabezpieczenia prac szczególnie niebezpiecznych”, ustalony w trybie postępowania jak dla prac szczególnie niebezpiecznych.
4. Wszyscy pracownicy przewidziani do wykonywania prac na wysokości powinni posiadać odpowiednie predyspozycje zdrowotne, potwierdzone orzeczeniem lekarza medycyny pracy.
5. Przed wydaniem pracownikom polecenia wykonania pracy na wysokości należy sprawdzić udokumentowanie predyspozycji zdrowotnych.
6. Pracowników wykonujących prace na wysokości należy zapoznać z IBWR za pisemnym potwierdzeniem.

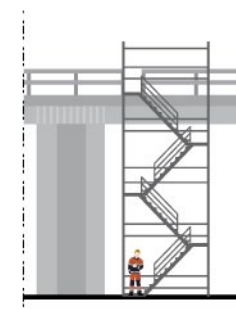

Rys. 1. Siatki bezpieczeństwa

7. Pracowników należy wyposażyć w odzież i obuwie robocze zgodnie ze standardami szczegółowymi „18.5 Odzież i obuwie” oraz „18.4 Osobiste – sprzęt i ochrony indywidualne”. Pracownicy powinni się także zapoznać z zasadami stosowania odzieży i obuwia roboczego.
8. Na powierzchniach wzniesionych powyżej 1 m, na których w związku z wykonywaną pracą mogą przebywać pracownicy lub służących jako przejścia, należy zamontować systemowe balustrady ochronne, zgodnie ze standardem szczegółowym „18.1 Zbiorowe – bariery ochronne (balustrady)”.
9. Balustrady powinny składać się z poręczy ochronnych, umieszczonych na wysokości 1,1 m, i krawężników o wysokości 0,15 m. Pomiędzy poręczą a krawężnikiem, w połowie wysokości, należy umieścić poprzeczkę lub wypełnić tą przestrzeń w sposób uniemożliwiający wypadnięcie ludzi.
10. W zależności od specyfiki robót miejsce prowadzenia prac na wysokości należy zabezpieczyć siatkami bezpieczeństwa typu S, V, T lub U, w oparciu o przygotowany projekt zabezpieczenia i montażu (Rys.1).
11. Montaż siatek bezpieczeństwa powinien zostać wykonany przez posiadających przeszkolenie w tym zakresie pracowników, zgodnie ze standardem szczegółowym „18.2 Zbiorowe – siatki bezpieczeństwa”.
12. Jeżeli ze względu na rodzaj i warunki wykonywanej na wysokości pracy nie ma możliwości zastosowania balustrad lub gdy jako ochronę zbiorową stosujemy siatki bezpieczeństwa, należy zaprojektować, wskazać lub wykonać punkty kotwiczenia indywidualnych środków chroniących przed upadkiem z wysokości (Rys. 2).
13. Miejsca kotwiczenia, sposób oraz dobór i komplectację indywidualnych środków ochrony przed upadkiem z wysokości należy każdorazowo omówić z pracownikami. Obowiązek ten należy do bezpośredniego przełożonego kierującego pracą.
14. Jako środek komunikacji pionowej na poziom wykonywania prac należy zmontować schodnie lub rusztowania systemowe (Rys. 3).
15. Dopuszcza się stosowanie drabin jedynie do wysokości 4 m.
16. Montażu schodni lub rusztowania mogą dokonywać jedynie pracownicy posiadający uprawnienia w tym zakresie.
17. Schodnie lub rusztowania można eksploatować dopiero po dokonaniu ich odbioru potwierdzonego wpisem do dziennika budowy lub odrębnym protokołem zgodnie z zapisami zawartymi w standardzie szczegółowym „2.2 Rusztowania”.
18. W przypadku konieczności wykonywania prac na wysokości z podnośników koszowych należy wyposażyć pracowników w indywidualne środki chroniące przed upadkiem z wysokości oraz wskazać punkt ich podczepienia. Użytkowanie podnośnika należy prowadzić zgodnie ze standardem szczegółowym „2.5 Podnośniki” (Rys. 4).
19. Niezależnie od rodzaju prac prowadzonych na wysokości należy wyznaczyć i w sposób trwały oznakować strefę niebezpieczną, w której istnieje zagrożenie spadania z wysokości narzędzi i materiałów. W swym najmniejszym wymiarze liniowym liczonym od płaszczyzny obiektu budowlanego ta strefa nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, a zarazem nie mniej niż 6 m (Rys. 5).
20. W przypadku prowadzenia prac na wysokości nad czynnymi ciągami komunikacyjnymi, ciągi należy zabezpieczyć daszkami ochronnymi umiejscowionymi na wysokości nie mniejszej niż 2,4 m nad terenem w najniższym miejscu, nachylonymi pod kątem 45 stopni. Szerokość daszka ma być co najmniej 0,5 m większa z każdej strony niż szerokość przejścia czy przejazdu (Rys. 6).
21. Prace na wysokości, wymagające stosowania indywidualnych środków chroniących przed upadkiem z wysokości, należy prowadzić w obsadzie minimum dwuosobowej.

Rys. 2. Punkty kotwiczenia indywidualnych środków chroniących przed upadkiem z wysokości

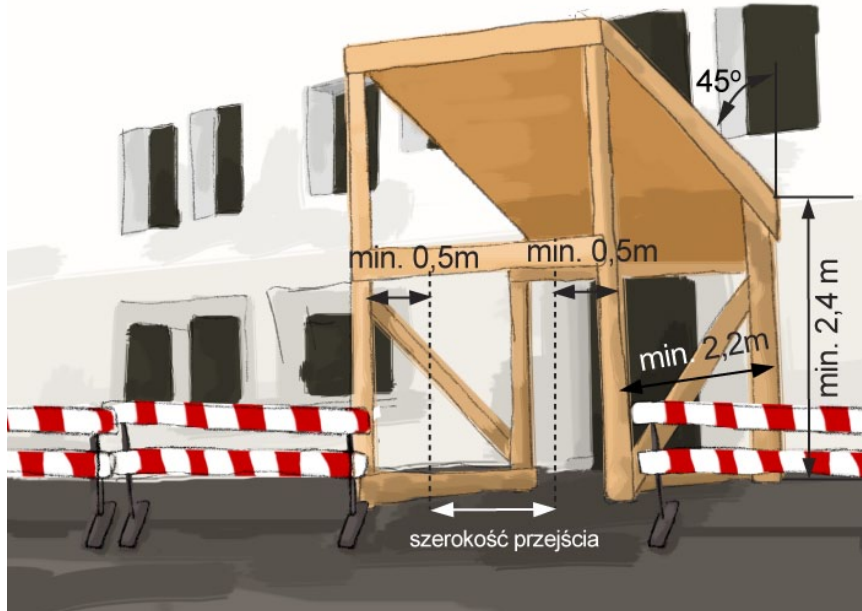

Rys. 3. Schodnia systemowa

Rys. 4. Punkt kotwiczenia w podnośniku koszowym

22. Należy zadbać o środki techniczno-organizacyjne zapewniające skuteczną asekurację i ewakuację pracowników w razie potrzeby, w tym ewakuację po upadku do siatki lub przestrzeni otwartej w indywidualnym sprzęcie chroniącym przed upadkiem z wysokości.

Rys. 6. Daszki ochronne

Rys. 5. Strefa niebezpieczna

C. DZIAŁANIA PODCZAS PROWADZENIA ROBÓT

1. W przypadku zidentyfikowania w miejscu prowadzenia prac linii elektroenergetycznych należy dodatkowo postępować zgodnie ze standardem szczegółowym „4.4 Praca w sąsiedztwie linii elektroenergetycznych”.
2. W przypadku wykonywania prac nad akwenami wodnymi należy dodatkowo postępować zgodnie ze standardem szczegółowym „13.5 Roboty na wodzie, z wody oraz w kesonach”.
3. Wykonując prace na wysokości z rusztowania, należy dodatkowo postępować zgodnie ze standardem szczegółowym „2.2 Rusztowania”.
4. Użytkując jako ciąg komunikacyjny drabinę lub wykonując prace z drabiny, należy dodatkowo postępować zgodnie ze standardem szczegółowym „2.4 Drabiny”.
5. Wszystkie otwory znajdujące się na poziomie wykonywanej pracy należy zabezpieczyć nieprzesuwnymi przykrywkami lub ogrodzić balustradami ochronnymi składającymi się z poręczy ochronnych umieszczonych na wysokości 1,1 m, krawężników o wysokości 0,15 m oraz poręczy pośrednich.
6. W okresie zimowym należy na bieżąco likwidować oblodzenie elementów ciągów komunikacji pionowej oraz postępować zgodnie ze standardem szczegółowym „10.5 Praca w warunkach zimowych”.
7. Należy codziennie sprawdzać stan techniczny punktów kotwiczenia indywidualnego sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości oraz samego sprzętu.
8. Należy codziennie dokonywać wizualnej oceny stanu technicznego siatek bezpieczeństwa i balustrad ochronnych.

D. DZIAŁANIA PO ZAKOŃCZENIU PRAC

1. Ze stanowisk pracy należy uprzątnąć wszystkie narzędzia i materiały lub zabezpieczyć je przed możliwością spadnięcia z wysokości.
2. Należy zabezpieczyć ciągi komunikacji pionowej przed ewentualnym wejściem osób postronnych.

E. ZABRANIA SIĘ:

1. Montażu siatek bezpieczeństwa przez podwykonawców i osoby nieposiadające przeszkolenia w tym zakresie.
2. Montażu siatek ze stwierdzonymi uszkodzeniami oczek, lin granicznych, lin łączących, punktów zakotwiczenia.
3. Montażu schodni i rusztowań przez pracowników nieposiadających uprawnień w tym zakresie.
4. Używania jako poręczy i krawężników w balustradach ochronnych tarcicy o grubości poniżej 2,5 cm, z widocznymi pęknięciami, przebarwieniami i licznymi sękami.
5. Eksploatacji schodni i rusztowań w czasie burzy lub wiatru o prędkości przekraczającej 10 m/s.
6. Użytkowania elementów indywidualnego sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości, które brały udział w powstrzymaniu spadania.
7. Samowolnego kotwiczenia indywidualnego sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości do elementów do tego celu niewskazanych.
8. Stosowania drabin jako drogi stałego transportu, a także przenoszenia ciężarów o masie powyżej 10 kg.
9. Wykonywania innych robót budowlanych w wyznaczonych strefach niebezpiecznych w trakcie prowadzenia prac na wysokości.